

A megoszlás elemzése az Emerald Management Xtra folyóiratcsomag használatában

A tanulmány célja az volt, hogy ellenőrizzék a 110 üzleti és vezetési folyóiratot tartalmazó *Emerald Management Xtra (EMX) 2005* csomagot a kiadó saját használati statisztikái és a *Katalán Egyetemi Könyvtárak Konzorciuma (Consortium of University Libraries of Catalonia = CBUC)* adatai alapján. Másrészt be akarták bizonyítani, hogy a *80/20 szabály* vagy *Pareto-elv*, amelynek értelmében például egy folyóiratcsomag 20%-át csak 80%-ban használják, azaz a „nagy üzlet” (big deal) csak a kiadóknak kedvező, a könyvtáraknak nem.

Az elemzést a 2004. évi EMX csomag használati adataival végezték, amikor a csomagban 108 folyóirat volt. A címeket először a használat szerinti csökkenő sorrendbe állították. A 108 címből 2004-ben 6 406 712 letöltést regisztráltak. Ezek voltak a kiinduló adatok a további számításokhoz.

1. táblázat

Az EMX csomag legtöbbet használt folyóiratai

Sorrend	A folyóirat címe	2004. évi használat	Használat göngyöltve	Az összes használat %-a	A címek göngyöltött %-a
1.	European Journal of Marketing	270 500	270 500	4,2	0,9
2.	Management Decision	250 574	521 074	8,1	1,9
3.	International Journal of Operations & Production Management	178 734	699 808	10,9	2,8
4.	International Journal of Contemporary Hospitality Management	172 113	871 921	13,6	3,7
5.	Journal of Consumer Marketing	166 600	1 038 521	16,2	4,6
6.	Marketing Intelligence & Planning	162 758	1 201 279	18,8	5,6
7.	Leadership & Organization Development Journal	159 520	1 360 799	21,2	6,5
8.	Journal of Management Development	142 967	1 503 766	23,5	7,4
9.	Journal of Knowledge Management	137 004	1 640 770	25,6	8,3
10.	International Journal of Service Industry Management	125 797	1 766 576	27,6	9,3
11.	International Journal of Retail & Distribution Management	123 175	1 889 742	29,5	10,2

Eredmények

Nem meglepő, hogy az első három helyen a legnépszerűbb és legelismertebb folyóiratok találhatók. Az 1. táblázat az első 15 helyezettet sorolja fel.

A 2. táblázat a használat sorrendjét mutatja be öt nagy csoportra osztva. Itt látszik, hogy a 80/20 szabály nem érvényesül az Emerald-folyóiratoknál. Az EMX-ben lévő üzleti és vezetési folyóiratok (beleértve a könyvtári menedzsmentet is) használata a címek 47,4%-át érinti.

A 3. táblázat a CBUC adatait foglalja össze. Látható, hogy ezek az adatok összecsengenek az Emerald saját adataival. A CBUC-ban részt vevő egyetemek az Emerald-folyóiratok használatakor 80%-ot a címek 46,2%-ából töltötték le.

12.	Journal of Services Marketing	121 437	2 011 179	31,4	11,1
13.	Journal of Product & Brand Management	115 496	2 126 675	33,2	12,0
14.	Industrial Management & Data Systems	113 330	2 240 005	35,0	13,0
15.	Personnel Review	113 110	2 353 115	36,7	13,9

2. táblázat

Az EMX-folyóiratok használata

A letöltött cikkek összesített %-a	Az EMX-címek göngyöltett %-a
20	6,1
40	15,4
60	28,5
80	47,4

3. táblázat

A használati megoszlás összehasonlítása az Emerald és a CBUC adatai alapján

Csomag	80%-ban használt címek aránya
<i>Emerald-felhasználók</i> EMX-folyóiratok	47,4
<i>CBUC-felhasználók</i> Emerald	46,2
Kluwer	36,5
AP	35,9
Wiley	26,5
Összesen	34,5

Következtetések

A folyóiratok online használata sokkal inkább a kulcsszavas vagy tematikus keresésnek, mint a

folyóiratcímek böngészésének az eredménye. Más szóval az online használat átlagos esetben nem ugyanaz, mint ahogy a kutatók a valódi (esetleg virtuális) könyvtárat használják. Ez azt jelenti, hogy a találati listán szereplő folyóiratok bármelyikében megnézik az őket érdeklő cikkeket, és általában az ismert folyóiratokat választják. A jelenséget még tovább kell vizsgálni.

Az Emerald online folyóirat-gyűjteménye népszerű az üzleti iskolák és az egyetemek könyvtáraiban, 2004 végén mintegy 1400 előfizetője volt ezeknek a csomagoknak. Mivel az Emerald a „nagy üzlet” keretében témára orientált csomagokat kínál, kicsi a tematikus átfedés egy-egy csomagon belül, szemben a kiadók által kínált szélesebb tematikájú csomagokkal. Ebben az esetben az is bebizonyosodott, hogy a 80/20 szabály nem érvényesül, ami nem a véletlen műve, hanem az Emerald átgondolt folyóirat-szerkesztési és csomag-összeállítási filozófiájának az eredménye. A kiadó sok időt fordít arra, hogy felhasználóinak minél nagyobb értéket tudjon adni, és adatait a jövőben is közzéteszi.

/EVANS, Paul-PETERS, John: Analysis of the dispersal of use for journals in Emerald Management Xtra (EMX). = Interlending & Document Supply, 33. köt. 3. sz. 2005. p. 155–157./

(Viszocsek Eszter)